

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 654/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen soidensuojelun tehostamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkonen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 654/2016 vp:

Aikooko hallitus Indonesian esimerkkiä seuraten ja Pariisin ilmastopöytäkirjan toimeenpanoa vauhdittaakseen tehostaa soidensuojelua viime hallituksen aikana valmistellun soidensuojeluntäydennysohjelman mukaisesti?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ympäristöministeriön 4.9.2012 asettaman soidensuojelutyöryhmän ehdotukseen soidensuojelun täydentämiseksi (SSTE) 4.11.2015 sisältyi 16 soiden tilan parantamiseen tähtävää toimenpideehdotusta ja 47 suositusta. Suosituksista muutama liittyi suoraan ja monet epäsuorasti ilmastomuutoksen hillintään. Suoturve on pitkäaikainen ja hitaasti kasvava hiilen varasto. Suomen soiden turvekerrosten yhteenlaskettu hiilimäärä on samaa suuruusluokkaa kuin maapallon ilmakehän koko hiilimäärä. Eri suotyyppien vaikutus ilmastoon vaihtelee voimakkaasti ja myös säävaihtelu vaikuttaa turpeen lahoamis- ja kertymisnopeuteen. Soiden luonnontilan ylläpitäminen ja palauttaminen edistävät hiilen sidontaa.

Ympäristöministeriö jatkaa soidensuojelutyöryhmän ehdotusten toimeenpanoa, ja on kiirehtinyt aluksi erityisesti valtion soiden suojelua. Soidensuojelutyöryhmän nimeämistä 747 valtakunnallisesti arvokkaasta suoalueesta (117 000 ha) valtio omistaa noin 31 % (36 000 ha). Valtioneuvosto vahvisti lopullisesti päätöksellään 28.10.2016, että pääosin Pohjois-Suomessa olevista valtion arvokkaista suoalueista noin 15 000 hehtaaria luonnonsuojelulain nojalla suojeltavia alueita siirtyi luontopalvelujen hallintaan. Metsähallituksen pysyvällä päätöksellä suojeltavat alueet (myös noin 15 400 ha) jätettiin Metsähallituksessa toimeenpantavaksi. Keväällä 2015 suojeltiin valtioneuvoston päätöksellä jo 6 000 hehtaaria eteläisiä valtion soita. Siten valtion mailla on 2015-2016 suojeltu jo noin 36 400 hehtaaria soita.

Yksityismailla sijaitsevien valtakunnallisesti arvokkaiden soiden suojelua toteutetaan vapaaehtoisin suojelukeinoin, käytössä olevien määrärahojen puitteissa. Arvokkaimpien ja uhanalaisimpien puustoisten soiden suojelusta neuvotellaan kohteittain ELY-keskusten ja maanomistajien kesken, osana Etelä-Suomen metsien suojelua edistävää METSO-toimintaohjelmaa. METSO-kriteerit täyttäviä suokokonaisuuksia on arvioitu olevan työryhmän valitsemilla Etelä-Suomen yksityismaiden kohteilla noin 17 000 hehtaaria. Näistä on lokakuuhun 2016 mennessä suojeltu hankkimalla valtiolle tai perustamalla yksityisiä suojelualueita noin 1 250 hehtaaria (47 eri kohteesta). Useiden muiden arvokkaiden soiden suojelusta vielä neuvotellaan.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 654/2016 vp

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan kunniaksi avataan vuodeksi 2017 kampanja, jossa maanomistaja voi perustaa omalle maalleen korvauksetta yksityisen luonnonsuojelualueen. Valtio sitoutuu kampanjaan vastaavalla suojelupanoksella. Tavoitteena on saada jokaiseen maakuntaan vähintään 100 hehtaaria pysyvästi suojeltuja metsä- tai suoalueita.

Soidensuojelutyöryhmän ehdottamaa suojeltujen soiden vesitaloudellisen tilan parantamista toteutetaan jatkamalla suojelusoiden ennallistamishankkeita. Vesien suunnitelmallista ohjausta ojitusten takia kuivuneille soille selvitetään yhteistyössä metsätalouden toimijoiden kanssa. Vuonna 2016 valmistui toimintamalli ja paikkatietomalli, joiden avulla suojelusoiden heikentyneitä luonnonarvoja ja hiilensidontaa voidaan parantaa kustannustehokkaasti johtamalla vettä soiden kuivuneille alueille kunnostusojitushankkeiden yhteydessä. Toimintamalli pyritään jalkauttamaan ja sen käyttöä laajentamaan vuoden 2017 aikana.

Työryhmän tunnistamat arvokkaat suot otetaan huomioon maankäytön suunnittelussa. Arvokkaille suoalueille ei osoiteta maakuntakaavassa niiden luonnonarvoja vaarantavaa ja päästöjä lisäävää maankäyttöä. Soidensuojelutyöryhmän valtakunnallisesti arvokkaiden suoalueiden kartta- ja luontotieto-aineistot ovat olleet keväästä 2016 lähtien yleisessä käytössä. Tiedon avoimuudella pyritään välttämään tiedon puutteesta johtuva soiden luonnonarvojen ja ekosysteempipalvelujen heikentäminen. Arvokkaiden soiden aluerajaukset löytyvät SYKEN Avoin tieto-palvelun aineistosta Soidensuojelun täydennysehdotus.

Työryhmän ehdotuksen mukaisesti vapaaehtoisen soidensuojelun etenemistä sekä eri suojelukeinojen vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan ympäristöministeriön johdolla. Arvion perusteella harkitaan soidensuojelun edellyttämiä jatkotoimia uudestaan vuonna 2020.

Helsingissä 24.1.2017

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen